

ÅRSMELDING 2012 – HIVNORGE

3 FORORD

HivNorge går i 2013 inn et jubileumsår. 25 år som nasjonal interesseorganisasjon for mennesker som leve med hiv. Årene har vist at behovet for en sterk og faglig sterk organisasjon er nødvendig for å ivareta alle hivpositives interesser og behov. Dette har HivNorge fortsatt til hensikt å være.

---

4 BAKGRUNN

HivNorge er glad for at vårt lobbyarbeid har ført til at Syseutvalget så dagens lys, og at bredden i mandatet og temaene er i tråd med HivNorges forslag til myndighetene. Utredningen ble lagt fram i 2012, og vi synes det er positivt at utvalget også har sett på problemstillinger utover kriminalisering.

---

5 PÅVIRKNINGSARBEID

For å sikre hivpositives interesser og rettigheter er det viktig at HivNorge utfører aktivt påvirkningsarbeid overfor beslutningstakere. I 2012 har mye tid gått med til arbeid rundt Syseutvalgets innstilling.

---

6 INFORMASJON

Omfatter utgivelse av bladet Positiv, aktiv oppdatering av web-sidene, forhold til presse og bruk av hivinformanter. HivNorge er også aktive på stand på ulike arrangementer rundt om i landet.

---

12 AKTIVITETER

HivNorge organiserer en rekke arrangementer som for eksempel fagkonferanse på Verdens aidsdag 1. desember. I tillegg arrangerer vi kurs, seminarer og foredrag for hivpositive.

---

19 REGNSKAP

HivNorges regnskap innbefatter et aktivitetsregnskap, samt balanse.

Langsiktighet er viktig

NOU 2012:17 Om Kjærlighet og kjøletårn ble avgitt i oktober og det er kommet delte meninger om denne. HivNorge vil gi sitt høringsvar på NOUen i januar 2013. Vi ser at det har blitt gjort en grundig gjennomgang av utvalget, men at det er noen deler vi håper vi får beveget i vår retning når Stortinget skal behandle NOUen.

Vi ønsker å trekke frem et av forslagene utvalget fremmer. Majoriteten av hivpositive i Norge er i befruktningdyktig alder og det fødes årlig flere barn hvor en eller begge foreldre lever med hiv. HivNorge har i flere år ment at assistert befruktning skal gjøres tilgjengelig for hivpositive og ser derfor med glede på utvalgets forslag til ny § 2-3 i bioteknologiloven, som vil gi tilgang til assistert befruktning for hivpositive.

Myndighetenes hivstrategi Aksept og mestring går frem til og med år 2014, og vil trolig bli forlenget til 2015, men det er fortsatt uklart hvordan myndighetene ønsker at det sivile samfunn skal jobbe framover for å nå målene i planen. Det er ingen økte bevilgninger til hivfeltet, eller koordinering av hva myndighetene ønsker på feltet.

Hivpositive i Norge fortjener en helhetlig og god behandling utover en kort legekonsultasjon der immunforsvartall og virustall har hovedfokus. Det er store forskjeller på hva hivpositive trenger av støtte fra helsevesenet, noen tar en pille om dagen og én kontroll i året, andre har behov for mye mer oppfølging både fysisk og psykisk. Det har blant annet vist seg svært vanskelig å skaffe kvalifiserte psykologer til hivpositive. Det er også store variasjoner mellom de store byene i Norge for hva slags tilbud hivpositive får fra

sin nærmeste infeksjonspoliklinikk. Presset på Ullevål sykehus, der de har flest hivpositive pasienter i Norge, gjør at konsultasjonstiden er minimal og oppgaver som går utenom hiv legges til fastlegen. Ved St. Olav Hospital i Trondheim har hivpositive så god tid de ønsker både med lege og sykepleier, ved Haukeland sykehus i Bergen har hivpositive ingen sykepleierkonsultasjoner i det hele tatt.

Langsiktighet og forutsigbarhet er viktig for det hivforebyggende arbeidet i Norge. De siste smittetallene viser at det arbeidet som gjøres ikke viser eller gir ønskede resultater. Selv om tallene i seg selv er små i den store sammenhengen, er det svært mange menn som har sex med menn i Oslo som nå er hivpositive. For mange er det veldig utfordrende å leve med hivdiagnosen. Den uvitenheten og de fordommer man møter er ofte verre enn de medisinske utfordringene som følger med hiv.

Medlemstilbud der styrking av mestring og en helhetlig tilnærming til pasienten i helsevesenet, er et viktig hivforebyggende tiltak. Diskusjonen rundt hva som er hivforebyggende tiltak er i bevegelse, det er ikke lengre bare kondom som bør være gullstandarden, også vellykket hivbehandling er forebyggende for hivsmitte. Tiltak som hurtigtester for hiv, som gjør at en tidlig kan avklare om man er hivpositiv, er et viktig tiltak.

HivNorge går i 2013 inn i et jubileumsår, 25 år som nasjonal interesseorganisasjon for mennesker som lever med hiv i Norge. Årene har vist at behovet for en sterk og faglig sterk organisasjon er nødvendig for å ivareta alle hivpositives interesser og behov. Dette har HivNorge fortsatt til hensikt å være. Og vi vil markere dagen som seg hør og bør den 28. mai 2013.

Tid for endring

2012 har vært preget av spenning knyttet til utredningen fra det regjeringsnedsatte utvalget som har hatt som mandat å se på bruken av straff i forbindelse med allmennfarlig smittsomme sykdommer. Utvalgets leder, professor Aslak Syse, overrakte utredningen Om kjærlighet og kjøletårn, strafferettslige spørsmål ved alvorlige smittsomme sykdommer til helseminister Jonas Gahr Støre 19. oktober. Utredningen ble sendt ut på høring med høringsfrist i slutten av januar 2013.

HivNorge vil først understreke at vi er glad for at vårt lobbyarbeid har ført til at utvalget til slutt så dagens lys. Bredden i mandatet og temaene har med seg HivNorges forslag oversendt myndighetene.

HivNorge finner det svært positivt at utvalget tar opp mange problemstillinger på områder utenom kriminalisering, som det er nødvendig å ta tak i og gjøre noe med. HivNorge vil nok en gang understreke viktigheten av at alle departementer som berøres av hiv og som har forpliktet seg gjennom nasjonale avtaler, følger opp sine forpliktelser og sitt ansvar. Midtveiskonferansen våren 2012 viste nettopp at de fleste departementene har puttet den nasjonale hivstrategien langt nedi en skuff og latt den ligge der. Dersom planen vurderes forlenget med et år må ikke dette bli en ny hvilepute.

HivNorge mener at utvalget i sin utredning ikke går langt nok i sitt forslag og at mange av innspillene HivNorge og andre har gitt til utvalget ikke gjenspeiles i den grad vi hadde ønsket. Særlig gjelder dette i forhold til straff for å utsette noen for smitterisiko. HivNorge vil selvfølgelig gi et grundig høringssvar på utredning-

gen. Dette er imidlertid kun starten på en viktig prosess, det er nå arbeidet virkelig begynner.

Smittevernarbeidet må fortsatt være innfallsvinkelen i det hivforebyggende arbeidet. Grunnleggende kunnskap om smittsomme sykdommer og hvordan man unngår å bli smittet må bli allmennkunnskap, og utover satsing på undervisning i grunnskolen må kunnskapen særlig økes blant mennesker som møter hivpositive i sin arbeidshverdag. HivNorges mangeårig informasjonstjeneste med hivinformantene utgjør et vesentlig arbeid her, og denne tjenesten vil videreutvikles i tiden fremover. Vi benytter anledningen til å takke informantene for det viktige arbeidet!

HivNorge har også gjort en omorganisering for i størst mulig grad å jobbe utadrettet og videreutvikle hivinformanttjenesten og de frivillige som ønsker å bidra til å styrke arbeidet til HivNorge. Vi har dermed omgjort en stilling og ansatt en rådgiver til dette formålet.

Seminarene og medlemsaktivitetene er alltid en viktig og prioritert del av HivNorges arbeid og i 2012 tok temadagene blant annet for seg de høyst aktuelle temaene: det nevnte utvalgets utredning og Oslo universitetssykehus' forslag til et kvalitetsregister over behandlingen av hivpositive. Variablene ble presentert og vi fikk ny kunnskap om hva som var tenkt. Dette gjorde det enklere i ettertid å arbeide videre med problemstillingene knyttet til registeret. Forøvrig konkluderte Datatilsynet med å avslå konsesjonen, se våre hjemmesider for mer informasjon.

[PÅVIRKNINGSARBEID]

Helsedirektoratet inviterte til en midtveiskonferanse om regjeringens nasjonale hivstrategi, Aksept og mestring, den 16. - 17. april 2012. Du kan lese mer om Midtveiskonferansen i et senere punkt. I kjølvannet av Midtveiskonferansen ble det tatt initiativ til et møte med Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, Utlendingsdirektoratet og Helsedirektoratet for å få diskutere problemstillinger i forhold til hiv og asylsøkere/ flyktninger/ familiegjenforente. Sammen med HivNorge var Aksept og Primærmedisinsk verksted. Temaene økt kunnskap om hiv blant innvandrere

og andre som kommer i kontakt med denne målgruppen gjennom sin arbeidshverdag, og tidligere og mer systematisk testing etter ankomst til Norge var hovedfokus under møtet.

Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR) presenterte i november et rapportutkast i etterkant av et forskningsprosjekt, som har hatt som formål å beskrive og diskutere norsk hivinnsats overfor innvandrere. HivNorge har vært bidragsyter både som informant under prosjektet og med innspill i etterkant av rapportutkastet. Den endelige rapporten lanseres i januar 2013.

Oslo universitetssykehus har tatt initiativ til å etablere et kvalitetsregister for hiv, NORHIV. Registeret har som formål å samle informasjon som kan bidra til større kunnskap om og bedre behandling

av hivpasienter. HivNorge har vært kritiske til dette forslaget fordi det har fremstått som uklart hva slags type register det er tenkt å være, samtidig som det har vært vist manglende forståelse for hvilket inngrep i personvernet et slikt register faktisk innebærer. HivNorge har flere ganger vært i dialog med Oslo Universitetssykehus vedrørende dette, blant annet for å få initiativtakerne til å vurdere alternative løsninger for i større grad å beskytte personvernet. Oslo Universitetssykehus søkte Datatilsynet om konsesjon for registeret, og HivNorge har i den forbindelse gitt våre innspill til Datatilsynet. Registeret fikk ikke konsesjon. Datatilsynets tilbakemelding er at dersom et slikt register skal etableres, må det gjøres gjennom forskrift fra Helsedepartementet.

Ifølge ekteskapslovens § 7 f. skal man erklære skriftlig på ære og samvittighet om hvorvidt man har en smittefarlig sykdom som kan overføres ved seksuell omgang, og i tilfelle skal det godtgjøres at den andre parten er gjort kjent med sykdommen og at begge parter har fått veiledning av lege om farene ved sykdommen. HivNorge har hatt møte med den politiske ledelse i Barne-, likestillings- og diskrimineringsdepartementet (BLD) og drøftet spørsmålet om hensiktsmessigheten av ekteskapslovens § 7 f. vedrørende denne erklæringen som vilkår for ekteskap.

Ifølge Diskriminerings- og til-

gjengelighetsloven av 2006, er direkte og indirekte diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne forbudt. Begrepet "nedsatt funksjonsevne" favner vidt for å ramme diskriminerende episoder. HivNorge har hele tiden vært av den oppfatning at hivpositive har et vern mot diskriminering så lenge det er årsakssammenheng mellom den diskriminerende episoden og diagnosen.

31. januar 2012 behandlet likestillings- og diskrimineringsnemnda en prinsipielt viktig sak for hivpositive, om hvorvidt hivpositive har et vern mot diskriminering på grunn av ubegrunnet smittefrykt. HivNorge var partsrepresentant i den saken.

Bakgrunnen for saken var at et av våre medlemmer mente seg diskriminert på grunn av status ved at hun ikke fikk tilbud om behandling, til tross for at det forelå et behandlingsbehov. HivNorge påklaget episoden til Likestillings- og diskrimineringsombudet. Ombudet kom frem til at saken måtte avvises fordi forskjellsbehandling på grunn av ubegrunnet smittefrykt faller utenfor begrepet "nedsatt funksjonsevne". HivNorge var uenig i Ombudets rettsanvendelse, og klage ble sendt til Nemnda.

Etter en gjennomgang av diskriminerings- og tilgjengelig-

[PÅVIRKNINGSARBEID]

hetslovens forarbeider uttaler Nemnda at deres oppfatning er at lovgiver ikke har foretatt en tilstrekkelig avklaring av diskrimineringsvernet for hivpositive. Nemnda uttaler imidlertid at frem til lovgiver har foretatt en endelig avklaring av spørsmålet så skal det å være hivpositiv omfattes av begrepet "nedsatt funksjonsevne" i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 4 (1).

Etter avgjørelsen i nemnda har vi hatt møter med likestillings- og diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik og den politiske ledelsen i Barne-, likestillings- og diskrimineringsdepartementet for en avklaring av begrepsbruken. Etter møtet med departementet har vi fått bekreftet at de legger nemndas avgjørelse til grunn for praktiseringen av lovbestemmelsen.

I mars 2012 bisto HivNorge professor Matthew Weaits ved London University under hans besøk i Norge for å ha samtaler med aktuelle personer i forbindelse med hans arbeider om hiv og straff i Norden. Blant de Weait intervjuet var "Syseutvalgets" leder professor Aslak Syse og generalsekretær og juridiske rådgivere i HivNorge.

I forbindelse med at Infeksjonsmedisinsk avdeling ved Oslo universitetssykehus Ullevål ønsket å opprette et brukerråd for hivpositive pasienter, har HivNorge vært delaktige i prosessen og nominert medlemmer til dette. Bakgrunnen

for opprettelsen av dette er å gjøre helsevesenet mer demokratisk og gi brukerne eller pasientene større makt over eget liv og egen kropp. Rådet skal muliggjøre sterkere fokus på brukernes behov når det fremtidige helsevesenet meisles ut. Brukernes kompetanse vurderes som et viktig korrektiv og supplement til sykehusenes og helsevesenets faglige kompetanse.

I juni ble det første møtet for brukerrådet ved Ullevål infeksjonsavdeling avholdt. Daværende seksjonsoverlege Arild Mæland innkalte til møtet. Oppstartmøtet var bredt sammensatt av hivpositive og ansatte ved avdelingen. Det ble diskutert struktur og hva brukerrådet skulle jobbe med samt om der skulle kompenseres økonomisk i forhold til brukerrådets arbeid. Ingenting av dette ble avklart. Det ble også henstilt til at det skulle rekrutteres flere forskjellige grupper inn i brukerrådet for å få best mulig representasjon av pasientene. Ved neste møte var det overlege Bente Bergersen som hadde tatt over ansvaret for å jobbe videre med brukerrådet ved avdelingen. På dette møtet var det kun representanten som er rekruttert gjennom HivNorge som møtte, sammen med Bergersen og en sykepleier fra poliklinikken. Det er fortsatt ikke avklart hvilken form brukerrådet ved infeksjonsmedisinsk avdeling ved Ullevål skal ha, hvordan det skal dri-

ves, eller om det skal kompenseres økonomisk slik andre brukerråd gjør med sine representanter. HivNorge vil jobbe videre med brukerrepresentasjon på Ullevål for å sikre en ryddig organisering av arbeidet.

HivNorge har også vært i deputasjon i Oslo kommune i forbindelse med budsjettet for 2013, og i høring i Stortingets helse- og omsorgskomiteé i forbindelse med Statsbudsjettet 2013.

Syseutvalget

I forbindelse med at det regjeringsnedsatte uvalget (Syseutvalget) har arbeidet med å se på bruken av straff i forbindelse med allmennfarlig smittsomme sykdommer, ga HivNorge våren 2012 våre innspill til utvalget. I utvalgets utredning, NOU 2012:17 Om kjærlighet og kjøletårn, strafferettslige spørsmål ved alvorlige smittsomme sykdommer, som ble lagt frem høsten 2012, er HivNorges innspill inntatt i kapittel 10, pkt. 5.

Også tidligere innspill fra HivNorge i forbindelse med utredningen som førte til ny straffelov i 2005 (straffelovkomisjonen 2005) er inntatt i NOUen, herunder det initiativet som ledet til opprettelsen av Syseutvalget.

Utvalgets forslag til nye bestemmelser i straffeloven vedrørende smitteoverføring og

SYSEUTVALGET NOU 2012:17 HIV OG STRAFF

[RÅDGIVNING]

smittespredning ble sendt på høring høsten 2012, med frist i 23. januar 2013. NOUen inneholder ikke bare forslag til nye bestemmelser i straffeloven, men tar også opp mange problemstillinger som berører områder utenom kriminaliseringsspørsmålet. Blant annet gjelder dette smittevernhjelp til asylsøkere og andre personer fra høyendemiske områder med opphold i Norge, behovet for kunnskapsøking i befolkningen generelt, mangel på smitteverntiltak for innsatte i fengsel og spørsmålet om assistert befruktning for hivpositive.

HivNorge har ikke uttalt seg om utvalgets innstilling, men har hatt en nøye organisatorisk gjennomgang av denne og vil avgi høringsuttalelse i januar 2013.

HivNorge har tatt initiativ overfor andre organisasjoner og aktører på feltet for å samarbeide om påvirkningsarbeidet ovenfor beslutningstakere. Det ble invitert til to møter før utvalget avgjorde innstilling og ett møte i etterkant.

Høringer

HivNorge har våren 2012 avgitt høringsuttalelse til Helse- og omsorgsdepartementet vedrørende forslag til endringer i MSIS- og Tuberkuloseregisterforskriften og til Finansdepartementet vedrørende forskrift om overgangsregler om utfasing av særfradraget for store sykdomsutgifter. Våre uttalelser

kan lastes ned fra vår hjemmeside.

Rettighetshefter

I 2012 har HivNorge arbeidet med produksjon av tre nye rettighetshefter: "Arbeidsliv", "Personvern" og "Ny i Norge". Heftene "Personvern" og "Arbeidsliv" er ferdigstilt og distribueres i første del av 2012. Heftene vil bli distribuert til våre medlemmer, til infeksjonsmedisinske avdelinger og vil bli lagt ut på våre hjemmesider, for å sikre optimal tilgjengelighet. De kan selvfølgelig også bestilles ved å kontakte sekretariatet i HivNorge.

Rådgivning

HivNorges rådgivningstjeneste utgjør en stor del av organisasjonens arbeid. Mennesker fra hele landet, og også fra utlandet, tar kontakt med organisasjonen, enten via personlig fremmøte på vårt kontor, via telefon, e-post eller kontaktskjemaet som ligger på HivNorges nettside. Noen ønsker rådgivning av personlige årsaker, andre er pårørende til mennesker som lever med hiv. Andre som ønsker råd er organisasjoner eller offentlige instanser, som Nav, UDI og ansatte i helsevesenet og ansatte ved asylmottak.

Henvendelsene spenner over mange temaer. En betydelig andel

av henvendelsene omfatter generell informasjon om hiv og hvordan hiv smitter/ikke smitter. Noen mistenker at de har vært i en risikosituasjon hvor de har utsatt seg for smittefare og ønsker informasjon og veiledning. Vanlige spørsmål omhandler symptomer, og om når og hvor man kan teste seg for hiv. Andre har nylig fått vite at de har hivpositive i sitt nærmiljø, det være seg på arbeidsplassen eller i omgangskretsen, og ønsker informasjon om hva hiv er og om smitteveier.

En annen hovedkategori av henvendelser er fra mennesker som nylig har testet positivt for hiv eller som opplever utfordringer med å leve med hiv. Mange av disse ønsker informasjon om hva HivNorge gjør og hvilke tilbud organisasjonen har. En del ønsker å delta på organisasjonens seminarer for å tilegne seg verktøy til å håndtere

diagnosen bedre og for å møte andre i samme situasjon.

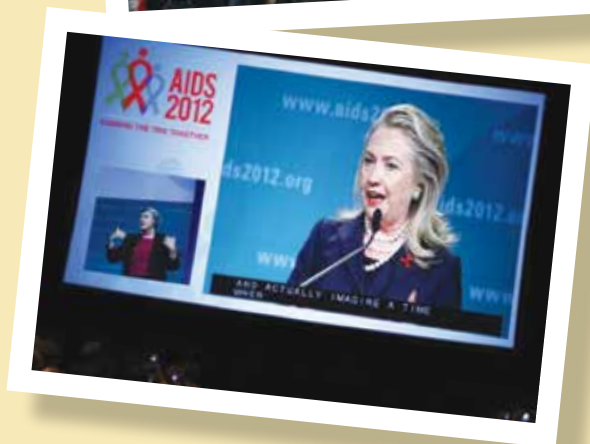
Noen har konkrete temaer de ønsker å diskutere og få råd og veiledning om, andre ønsker kun noen å prate med.

Den siste hovedkategorien av henvendelser omhandler juridisk rådgivning, og henvendelsene kommer fra hivpositive, pårørende og fagpersoner. En vesentlig andel av henvendelsene relaterer seg til generell informasjon om rettigheter og plikter man har som hivpositiv. Videre utgjør henvendelser fra per-

BILDER FRA AIDS2012 WASHINGTON

[INFORMASJON]

soner som har kommet i en konkret situasjon hvor de er i behov av juridiske råd, en betydelig del av rådgivningen.

I noen av tilfellene er det tilstrekkelig med en rådgivnings-samtale, mens HivNorge i andre saker må bistå med saksbehandling eller representere vedkommende i blant annet møter eller ved klagesaksbehandling. Tematisk tar den juridiske rådgivningen for seg et omfattende spekter, blant annet innenfor helserett, trygderett, arbeidsrett, utlendingsrett og diskrimineringsrett.

Midtveiskonferansen

HivNorge deltok på helsedirektoratets midtveiskonferanse om nasjonal hivstrategi Aksept og mestring 2009 - 2014. Konferansen skulle dokumentere det som var skjedd på feltet frem til i dag, samt stramme opp strategien og vurdere tiltak som kan bidra til å sikre gjennomføring av strategien.

Konferansen ble åpnet av statssekretær Ragnhild Mathisen. Deltagere på konferansen var i hovedsak de delene av forvaltningen og primær- og spesialisthelsetjenesten som har hiv som hovedarbeidsområde og aktører fra sivilt samfunn.

HivNorge har fulgt opp anmodningen fra konferansen om å søke å samordne og effektivisere det arbeidet sivile samfunnsaktører gjør og har hatt

møter med samarbeidende organisasjoner.

Bladet Positiv

Positiv er et fagblad som tar opp aktuelle saker omkring hiv og hiv-epidemien, samt hvordan det er å leve med hiv. Bladet kommer ut med fire nummer i året, og har vært utgitt siden 2002. Det sendes til alle medlemmer, abonnenter og distribueres gjennom utvalgte steder som for eksempel de infeksjonsmedisinske avdelingene ved de største sykehusene her i landet. Bladet selges også gjennom Narvesen.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevet er en av styrets kommunikasjonskanaler til medlemmene. Det har blitt sendt ut tre brev i løpet av 2012. Nyhetsbrevene inneholder informasjon om organisasjonens aktiviteter. HivNorge har også en elektronisk nyhetstjeneste, som sendes ut til alle som melder seg på denne tjenesten. I nyhetsbrevene linker vi til eksisterende saker på våre nettsider og vi har også plass til tre andre korte informasjonsaker det ikke nødvendigvis behøver å være en link til.

Hensikten med nyhetsbrevene er å utøve mer aktivt informasjonsarbeide ved å minne folk om nyhetene vi har på sidene våre, noe som vil føre til økt bruk av sidene og øke informasjonsflyten.

Quiz

Quiz er en morsom måte å få testet sine kunnskaper på. Bruk av quiz kan derfor gi informasjon om respondentenes kunnskapsnivå. I tillegg bruker HivNorge quiz aktivt i informasjonsarbeidet. Ved bruk av quiz på stands har quizene en viktig rolle som portåpner for videre dialog om hiv. Spørsmålene skaper en arena for refleksjon, og blir en aktiv læringsform. Quizene HivNorge utarbeider er målgrupperettede, noe som gir organisasjonen en mulighet til å sette fokus på særs relevante temaer for de enkelte målgruppene.

Web

HivNorges websider oppdateres omtrent daglig, og her finner man foruten nyhetssaker, relevant informasjon om hiv og det å leve med hiv. I 2012 ble det produsert 160 nye artikler til internettssidene, av dette var 92 rene nyhetssaker. En rekke eldre artikler er oppdatert og det legges også ut lenker til andre mediers omtale av hiv og aids. Besøkstallene på våre websider viser en økning av unike besøkende på rundt 25 prosent fra året før, og daglig besøk viser en total økning på 45 prosent siden omleggingen i november 2007. Det er igangsatt arbeid for å fornye hjemmesidene, blant annet gjøre de mer brukervennlig på brett og smarttelefoner, noe som vil fullføres i løpet av første halvår 2013.

Siden omleggingen av HivNorges websider i november 2007 var det ved årsskiftet produsert 1.203 ulike artikler og innlegg.

FNs organ mot hiv og aids, Unaid, slår fast at effektiv antiretroviral behandling beskytter mot seksuell smitteoverføring i 96 prosent av tilfellene.

Siden hiv første gang ble diagnostisert her i landet i 1983, har pr 31. desember 2012 5.135 mennesker fått hivdiagnosen i Norge.

Sosiale medier

HivNorge har vært på sosiale medier som Facebook og Wikipeda siden Skeive dager i Oslo i 2010, og har et stadig økende antall mennesker som liker Facebooksiden. På denne siden legges det ut både artikler og informasjon om aktiviteter, og det lenkes til HivNorges websider. På denne måten når vi ut til en bredere andel av befolkningen, ut over de som oppsøker organisasjonens websider direkte.

Hivinformatene

Hivinformatene er mennesker som selv lever med hiv og deres rolle i HivNorges informasjonsarbeid er betydningsfullt. Ved å fortelle om hiv og dele sin historie, personliggjøres hiv ovenfor publikum og det skapes en nærhet til temaet. I 2012 har informantene både vært på skoler, høyskoler og universiteter, hos fagforeninger og deltatt i opplæringen av representanter fra Røde Kors sitt program Aktivt valg, samt vært bidragsyter til Menneskebiblioteket i regi av Norsk Folkehjelp.

I juni 2012 hadde HivNorge et hivinformantseminar hvor både nye og mer erfarne hivinformanter samlet seg for faglig oppdatering og utveksling av erfaringer. Hivinformatene er et populært og etterspurt tilbud, og HivNorge har et mål om å utvikle dette tilbudet jf

vedtak om nytt arbeidsprogram på årsmøtet 2012.

Som et ledd i markedsføringen og presentasjonen av HivNorges hivinformanter har vi i 2012 fått fullført ytterligere en film, slik at vi nå har informasjonsfilmer om tre hivinformanter. Filmene kan blant annet benyttes i markedsføringen av informanttjenesten

Presse

En gang i måneden sendes det ut et elektronisk nyhetsbrev til utvalgte pressekontakter rundt om i landet. Nyhetsbrevene er et sammendrag av artikler man kan lese på våre nettsider.

Foredrag

Som en del av informasjonsvirksomheten tilbyr HivNorge foredrag. I 2012 har flere foredrag omhandlet rettigheter og plikter for hivpositive. HivNorge har blant annet flere ganger vært på Aksept og holdt foredrag der. I tillegg har det blitt holdt foredrag for blant andre helsepersonell på Ullevål universitetssykehus, kurs for tannhelsesekretærer, og på informasjonsmøter for mennesker som lever med hiv. HivNorge har også bidratt med informasjon om aktuelle temaer på kvinnegrupper i regi av Aksept, samt orientert om rettigheter og plikter på Aksepts introduksjonskurs for innvandrere.

Skeive dager i Oslo

Skeive dager i Oslo i 2012 ble arrangert i Spikersuppa, i hjertet av Norges hovedstad. Alternativt ringspill og quiz var noen av aktivitetene HivNorge hadde å by på fra standen vår. I samarbeid med Olafiaklinikken og Sex og Samfunn kunne HivNorge også i 2012 tilby hivtest og tester for syfilis og hepatitt B/C.

Torsdagen inviterte HivNorge i samarbeid med Ingrid Bjørnov til allsang og konsert fra scenen. Så snart klokken i Rådhusårnet hadde slått syv ganger slo Ingrid Bjørnov an tonen til stor respons fra et stort publikum. I strålende sol, og med stor stemning i et tjåka fullt Spikersuppa bøy Ingrid på alt fra Anita Skorgan via Kari Diesen og Dollie de Luxe til Julie Andrews.

Skeive dager (landet rundt)

Skeive dager i Norge har blitt etablerte festivaler over hele landet, fra Kristiansand i sør til Hammerfest i Nord. I tillegg til i Oslo var HivNorge til stede med stand på Homodagene i Vestfold. HivNorge var aktiv bidragsyter til naturstien som ble arrangert under Skeive Sørlandsdager i Kristiansand.

Annet

Smitteverndagene er en årlig konferanse for helsepersonell. Konferansen er primært beregnet for smittevernsansvarlig lege i kommunen og andre som arbeider med smitte-

[AKTIVITETER]

vern i kommunene, men andre interesserte er også velkomne. Under smitteverndagene i Oslo 7.-8. juni, som hadde 150 påmeldte, var HivNorge til stede og bidro i tillegg med informasjonsmateriell, særskilt om pasientrettigheter og hivpositives rettigheter til behandling.

HivNorge var med og sponset Rabaldercup 2012, som fant sted 17. - 19. Februar. I tillegg til synlighet på arrangørenes nettsider, på materiell og i kamplokalene, fant effekter og informasjonsmateriell fra HivNorge veien ned i deltakerenes goodiebager.

Den 22. August Gay and Lesbian Film Festival (Skeive filmer) ble arrangert 14. - 19. september. Skeive Filmer er en årlig internasjonal filmfestival som har som formål å vise filmer av, om og med homofile, lesbiske, bifile og transpersoner for å bidra til åpenhet og synlighet, samt bidra aktivt til et mangfoldig kulturliv i Oslo. HivNorge var med og sponset festivalen, og våre kampanjefilmer "Bry deg" og "Stine" og "Lars" ble vist i mellom filmene. I tillegg var vi en av Skeive filmers samarbeidspartnere under visning av filmen We were here, en film som tar oss med til San Francisco under de første utbruddene av HIV/ AIDS-epidemien.

Verdens aidsdag

HivNorge arrangerer hvert år fagkonferanse i forbindelse med Verdens aidsdag. I år var vaksine tema for fagkonferansen. Den ble holdt i Auditoriet på Nasjonalgalleriet i Oslo og hadde forskningsleder Dag Kvale ved Oslo universitetssykehus, Dr Fiona Barr fra International AIDS Vaccine Initiative (IAVI), Celine Mias fra International Partnership for Microbicides (IPM) og forsker Maja Sommerfeldt fra BioNor Pharma som innledere.

Deltagelsen var god, men arrangementet konkurrerte med andre

VERDENS
AIDSDAG
01. DESEMBER

tilstelninger denne dagen, så mange brukte halve dagen på vår konferanse og dro så videre. Statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet Kjell Erik Øie holdt også tale. Det var musikalsk innslag ved artisten Tove Bøygard.

Plussprisen blir også delt ut hvert år på Verdens aidsdag. Den går til en person, institusjon eller organisasjon som enten setter hiv på dagsordenen, bidrar til å gi hiv et ansikt, er med på å redusere myter og stigma - eller bidrar med en langvarig innsats for hivpositive eller hivpositives rettigheter.

Plussprisen for 2012 ble tildelt sykepleierne ved infeksjonsmedisinsk poliklinikk ved Oslo universitetssykehus. Sykepleier Astrid Rudi mottok Plussprisen på vegne av

sine kolleger.

I begrunnelsen for prisen ble det fra styrets side lagt vekt på at sykepleierne fyller et psykososialt behov ved å være tilgjengelig for brukerne ved infeksjonsmedisinsk poliklinikk, de er samtalepartnere og bindeledd mellom hivpositive og infeksjonsmedisinerne. Det er en liten gruppe mennesker som alltid har vært der for hivpositive.

Lørdag 1. desember holdt HivNorge appell på Kirkens bymisjon, Aksept, flerreligiøse gudstjeneste.

HivNorge deltar også i Verdens aidsdag-komiteen som hvert år planlegger felles arrangementer som skal holdes på 1. desember. I år påtok HivNorge seg koordineringsansvar for arrangementet. Det ble gjennomført stands på Oslo S, og arrangementet ble gjennomført uten store problemer. Innspillene i etterkant fra deltakerne har vært positive. Politikerne glimret med sitt fravær, med unntak av helsebyråd i Oslo, Anniken Hauglie, som brukte god tid på å snakke med de fleste som stod på stand.

Jeg er mer enn hivpositiv.

Helgen 5.-7. oktober inviterte HivNorge til det årlige Jeg er mer enn hivpositiv-seminaret, som også i 2012 ble arrangert i samarbeid med Norsk selvhjelpsforum, som har det faglige ansvaret for seminaret. Deltakerne på seminaret var fra hele landet, med god spredning i forhold til kjønn, seksuell oriente-

SKEIVE DAGER 2012

[AKTIVITETER]

ring og alder. Seminaret er lagt opp som en arbeidshelg, hvor deltakerne diskuterer ulike problemstillinger både i plenum og i grupper. Seminaret er populært og har blitt en del av HivNorges faste aktivitetstilbud.

Kvinneseminar

Kvinneseminarer er et seminar for hivpositive kvinner. Målsettingen for disse seminarer er å ha en arena der kvinner kan møtes, diskutere og få informasjon og kunnskap i forbindelse med sin hivstatus. Der kan kvinnene møte andre i samme situasjon og få gjensidig støtte hos hverandre. Helgen 8.-9. september reiste en gruppe med kvinner til et hotell på Østlandet og med oss hadde vi legene Michelle Hanlon og Åse Haugstvedt fra Olafiaklinikken. Temaene på årets kvinneseminar var blant annet seksualitet, partner, medisiner og bivirkninger. Det ble utvekslet erfaringer om ulike mestingsstrategier og innspill på hvordan man i størst mulig grad skal klare å bli sjef i eget liv.

Hiv og kroppen (HIV and Your Body)

Et kurs tar sikte på å gi mennesker som lever med hivinfeksjon en kort innføring i hvordan hiv og hivmedisiner kan påvirke kroppens ulike organer og funksjoner og

hva man eventuelt kan gjøre for å redusere skadevirkninger på lang sikt. For mange med hiv kan det å komme sammen og dele erfaringer knyttet til disse temaene også være av stor verdi.

Kurset tar for seg syv ulike temaer; hjerte, nyre, lever, skjelett, kroppsform, seksualitet og hjerne.

Kurset ledes av frivillige fra HivNorge som har vært på intensivkurs i Stockholm sammen med representanter fra de andre nordiske landene. Kurset er utviklet av medisinfirmaet Gilead i samarbeid med HivNorden, og kostnadene i forbindelse med kursene betales av Gilead. De frivillige deltok på et oppfriskningskurs i Stockholm i mai.

Kurset holdes i små grupper og det har vært holdt kurs åtte ganger i Oslo i samarbeid med Aksept – senter for alle berørt av hiv, samt i Trondheim og Bergen i samarbeid med Leve med hiv – Kirkens bymisjon. HivNorge har også deltatt på et introduksjonskurs om et nytt tema – hiv og aldring – i Warszawa i oktober.

Studiebesøk/skoler

HivNorge får ofte henvendelser fra elever og studenter som i forbindelse med sine studier ønsker informasjon om hiv, smitteveier og hva det vil si å leve med hiv. Ved flere anledninger hadde HivNorge i 2012 besøk fra studenter og

elever som skulle skrive oppgaver, men også fra enkelte som skulle ut og reise og hadde behov for økt kunnskap i forbindelse med prosjekter i utlandet. En henvendelse ble til og med omtalt i en artikkel i Positiv og på HivNorges websider, hvor to jenter bekjempet frykt med kunnskapsøking. Det resulterte i at de reiste til en kvinne i Kenya, og arbeidet frivillig på et barnehjem hun driver for hivpositive barn.

Frivillige

Frivillige utgjør en viktig ressurs for HivNorge, både ved daglige praktiske oppgaver som pakking av post som skal sendes ut til våre medlemmer, og ved distribusjon av Positiv til institusjoner og organisasjoner. Videre bidrar frivillige ved arrangementer og festivaler, blant annet ved standaktiviteter. HivNorge ønsker å rette en stor takk til det arbeidet frivillige gjør for organisasjonen og hivarbeidet.

Temadager

Temadagene benyttes til å sette fokus på dagsaktuelle temaer eller gi informasjon om temaer medlemmene har etterspurt. I 2012 avholdt HivNorge tre temadager.

Torsdag 16. februar inviterte HivNorge seksjonsoverlege Bente Bergersen ved Oslo universitetssykehus til å presentere variablene i NORHIV, et foreslått register over hivpositive i Norge, som har

til hensikt å sikre et bedre og mer likt behandlingstilbud til alle hivpositive, uansett bosted. Under møtet, som var åpent for alle som lever

med hiv, var det åpnet for spørsmål og innspill fra publikum, og vi diskuterte nødvendigheten av variablene.

HivNorge får ofte henvendelser fra hivpositive som har levd en stund med diagnosen og som ønsker mer informasjon om langtidsvirkninger ved bruk av hivmedisiner. Lørdag 24. mars inviterte HivNorge derfor hivpositive til et møte om dette temaet. Overlege Anne Maagaard fra Oslo universitetssykehus ga informasjon, samt svarte på spørsmål.

Onsdag 24. oktober inviterte HivNorge Sysevalgets leder, professor Aslak Syse til et åpent møte hvor han presenterte utvalgets utredning til regjeringen vedrørende strafferettslige spørsmål ved alvorlige smittsomme sykdommer. Utvalgets mandat var blant annet å se på bruken av straff i forbindelse med det å utsette en partner for risiko for å bli smittet av hiv og det å smitte andre med dette viruset. Etter presentasjonen var det rom for spørsmål fra salen, og tilhørerne benyttet anledningen til å stille meget kritiske spørsmål. Syse karakteriserte dem som interessante og "viktige" og så ut til å like utfordringene. Han viste til at innstillingen skulle ut på høring, og at dette blir en mulighet for organisasjoner

og andre til å påvirke den endelige lovformuleringen.

Samarbeid

Selv om det i liten grad foreligger et systemisert samarbeid innenfor hivfeltet, har HivNorge gjennom årene hatt en god dialog og et godt samarbeid med aktørene i feltet. I 2012 bidro HivNorge aktivt i forarbeidene til Aksept sin film "Å leve er å elske - en film om hiv og helse" som retter seg spesielt mot asylsøkere og innvandrerbefolkningen i Norge. HivNorge var i 2012 også jevnlig på Aksept for å informere om rettigheter og plikter for hivpositive, samt deltok på flere kvinnekvelder i regi av Aksept.

Samarbeidet i NYE HivForum, som består av Aksept, Helseutvalget for bedre homohelse, LLH og HivNorge fortsatte i 2012. Her holder aktørene seg oppdatert på hverandres aktiviteter, utveksler erfaringer og kunnskap.

Som tidligere år har HivNorge også i 2012 deltatt i VAD-komiteen, men i 2012 hadde vi i tillegg koordinatortrollen for Verdens aidsdagsarrangementet på Oslo S. Under Skeive dager i Oslo hadde HivNorge tradisjonen tro et samarbeid med Olafiaklinikken for å tilby hivtest, et samarbeid vi i

2012 også videreutviklet til Verdens aidsdag-markeringen i Oslo.

HivNorge, ved styreleder, holdt appell ved årets hagekonsert på Aksept.

Utover de nevnte tilfellene samarbeider HivNorge med enkeltorganisasjoner og aktører der hvor det faller seg naturlig.

Medlemsaktiviteter (båttur)

Onsdag 20. juni hadde HivNorge invitert våre medlemmer til fjordseilas. Solen skinte fra skyfri himmel da M/S Madonna la fra kai og tok med seg en humørfylt gjeng på båttur i Oslofjorden. Menyen fristet med både reker og levende musikk, og stemningen om bord var lystig.

VERDENS AIDSDAG

[INTERNASJONALT]

UNAIDS Programme Coordinating Board (PCB)

PCB er UNAIDS styrende organ og har sine to årlige møter i Genève. Den offisielle norske delegasjonen sikrer hivpositives medvirkning gjennom å stille en plass til rådgivning for HivNorge. Vi er representert ved styreleder, og er en av få nasjonale delegasjoner med en slik ordning.

Unaid er den første av FN-organisasjonene som har formell representasjon fra sivil samfunn i sitt styrende organ. NGOene har fem plasser med vara-medlemmer med talerett, men ikke stemmerett.

Årets PCB møter var det 30. og 31. i rekken. På det 30. møtet i juni 2012 var oppfølgingen av foregående møtes tematiske sesjon om lovgivning et krevende punkt, fordi det inneholdt mange kontroversielle temaer. Rapporten fra arbeidsgruppen som ble nedsatt etter møtet var ganske forsiktig i sine formuleringer og konklusjoner, men hadde en serie med anbefalinger til oppfølging.

På Unaid 31. styremøte i desember var en av hovedsakene en gjennomgang av planen for hivarbeidet blant kvinner. En utfordring er at det er for lite midler til sivil samfunn og særlig til nettverk av kvinner som lever med hiv og andre kvinnerrettede tiltak. Manglende systematisk involvering av kvinner som lever med hiv og deres nettverk er et problem. For å få til sosiale endringer må likestillingsarbeid og hivarbeid gå hånd i hånd.

AIDS 2012 Washington

Søndag 22. juli åpnet den 19. aidskonferansen i Washington. Etter at amerikanske myndigheter opphevet innreiseforbudet for hivpositive er igjen konferansen på amerikansk jord, for første gang på over 20 år. HivNorge var til stede og rapporterte.

Mottoet for årets konferanse var "La oss snu strømmen sammen" (Turning the Tide Together). Med det mente arrangørene at det for første gang foreligger reelle muligheter for å snu epidemien og ikke bare begrense omfanget av smitten, men stanse smittespredningen fullstendig. Konferansen varte i seks dager og en rekke celebriteter, blant andre Kronprinsesse Mette Marit, Microsoft-gründer Bill Gates, utenriksminister Hillary Clinton og popstjerna Elton John deltok i den amerikanske hovedstaden.

Konferansen bar i stor grad preg av at vi var i USA. Og til tross for lovnader i forkant var det en stor del av nøkkelgruppens medlemmer som ikke hadde fått innreiseadgang. Global village ble ikke utnyttet på en god måte sammenlignet med tidligere år. Der var det rom for mange flere stands og betydelig flere aktiviteter enn det som var lagt opp til. Uansett var konferansen viktig for HivNorge med tanke på nettverksbygging.

HivNorge deltok med to representanter, generalsekretær og styreleder, samt Positiv-journalist Olav André Manum som

rapporterte til HivNorges websider med flere saker daglig.

Hiv-Norden

Hiv-Norden har hatt tre styremøter i løpet av 2012 – HivNorge har deltatt på alle. På årsmøte i Reykjavik ble Leif-Ove Hansen fra HivNorge valgt til ny styreleder for HivNorden. En av satsningene til HivNorden framover vil være å legge til rette for et felles nordisk ungdoms-seminar i løpet av våren 2014.

HivNorden var representert i Washington på den store konferansen AIDS 2012 og brosjyren "HIV and the criminal code in the Nordic countries" ble oppdatert til dette.

Prosjektet HIV And Your Body, som er et samarbeid mellom HivNorden og medisinfirmaet Gilead, har fått to nye temaer i år: HIV And Your Sexlife og HIV And Your Ageing Body. Etter dette vil prosjektet mest sannsynlig bli avsluttet i løpet av 2013. Det vil likevel fortsette i hvert enkelt av de nordiske landene.

HivEurope

HivEurope hadde årsmøte 1.-3. juni 2012. Norge stilte med to representanter, generalsekretær Evy-Aina Røe som også var styremedlem og Leif-Ove Hansen (varamedlem HivNorges styre). Årsmøte svarte ikke til forventningene og var noe ustrukturert. HivNorge synes det er beklagelig at HivEurope ikke klarte å lage noen slagkraftig felles plan for de neste to år. Vi valgte derfor å ikke stille til gjenvalg i styret. Vi er fortsatt medlem og vil fortsette med det.

Styre og sekretariat

Årsmøtet er HivNorges høyeste organ og ble avholdt 10. mars 2012. 288 medlemmer har betalt kontingent i 2012. Av disse er 33 organisasjonsmedlemmer. Styret i HivNorge velges på årsmøtet av medlemmene. Styret er det høyeste organet mellom årsmøtene. Styret ansetter generalsekretær og har arbeidsgiveransvar for de ansatte.

Styret har i perioden bestått av:

Styreleder Moira Eknes (medlem)

Nestleder Arild Thoresen (org. medlem - YS)

Styremedlemmer:

M kvinne (medlem)

Bjarne (medlem)

Christine Jensen (Norges Farmaceutiske forening)

Morten Sortodden (PION)

Varamedlem, person:

Leif-Ove Hansen – perm. fra 22.10.

Varamedlem, organisasjon:

Egil Granhøy-Markussen (Kirkens bymisjon, Tromsø)

Sekretariatet:

Generalsekretæren innehar et overordnet ansvar for organisasjonens daglige virke, myndighet delegeres fra styret. Generalsekretæren er også ansvarlig utgiver av nettsidene og bladet POSITIV.

Evy-Aina Røe, generalsekretær

Arne Walderhaug, rådgiver

Inger-Lise Hognerud, jur. rådgiver (til 31.3.)

Johan Hougen, jur. rådgiver (fra 15.4)

Roger Storås, sekretær

Bente Bendiksen, infomedarbeider

Reidun Lauvstad, jurist (1.1.-31.1.)

Lars Helge Storberget, jurist (prosjektmedarbeider 1.1.-31.3.)

Leif-Ove Hansen, rådgiver (fra 22.10)

”Jeg er en 25 år gammel jente som jobber frivillig i Ghana med å utdanne unge i forhold til hiv og aids. Jeg vil bare takke for en veldig god hjemmeside dere har! Utrolig mye informasjon som jeg har brukt mye i mitt arbeid og som er forståelig og god å bruke. Jeg visste ikke så mye om hiv og aids, men gjennom deres nettside troppet jeg opp klar med masse informasjon i Ghana! Stå på videre med godt arbeid og takk for hjelpen! Anette

[REGNSKAP 2012]

AKTIVITETSREGNSKAP:

Aktivitetsregnskap	2012	2011
1) Anskaffede midler		
a) Medlemskontingenter	159.000	148.900
b) Tilskudd	5.749.082	6.196.621
c) Innsamlede midler og gaver	50.011	9.270
d) Inntekter fra operasjonelle aktiviteter	4.800	12.470
e) Finans- og investeringsinntekter	6.229	5.500
f) Andre inntekter	256.505	266.174
SUM anskaffede midler	6.225.627	6.638.935
2) Forbrukte midler		
a) Kostnader til anskaffelse av midler	0	1.643
b) Kostnader til organisasjonens formål	4.302.905	4.897.419
c) Administrasjonskostnader	2.074.704	1.387.778
d) Finans- og investeringsutgifter	381	670
SUM forbrukte midler	6.377.990	6.287.510
3) Årets aktivitetsresultat	-152.363	351.425

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner.

Av formålskapital på kr 726.295 er kr 250.000 formålskapital med selvpålagte restriksjoner som gjelder avsetning til oppdatering og videreutvikling av organisasjonens websider, samt planlegging og gjennomføring av en kunnskaps- og holdningsundersøkelse.

Av offentlige tilskudd på til sammen 5.749.082 kroner utgjør 4.400.000 kroner utbetalt tilskudd fra Helsedirektoratet og 460.000 kroner tilskudd fra Oslo kommune. Det resterende er fra ulike andre offentlige instanser samt overførte midler fra 2011.

Kostnader til organisasjonens formål:

<i>Påvirkningsarbeid</i>	370.222	(311.227)
<i>Rådgivning</i>	979.191	(823.156)
<i>Informasjon</i>	1.745.059	(1.564.655)
<i>Distriktsaktiviteter</i>	123.408	(106.188)
<i>Seminarer, kurs, møter</i>	749.580	(911.271)
<i>Øremerkede prosjekter</i>	15.761	(971.817)
<i>Internasjonalt arbeid</i>	319.684	(209.105)
SUM	4.302.905	(4.897.419)

BALANSE:

	2012	2011
Omløpsmidler		
Fordringer	71.341	84.857
Sum fordringer	<u>71.341</u>	<u>84.857</u>
Bankinnskudd, kontanter o. l.	2.175.762	2.190.524
Sum omløpsmidler	<u>2.247.103</u>	<u>2.275.381</u>
Sum eiendeler	<u>2.247.103</u>	<u>2.275.381</u>
Egenkapital		
Egenkapital 01.01.	878.657	527.232
Årets resultat	-152.363	351.425
Egenkapital 31.12.*)	<u>726.295</u>	<u>878.657</u>
Gjeld		
Leverandørgjeld	367.499	124.363
Ubrukte prosjektmidler	54.976	93.858
Offentlige avgifter	319.895	313.263
Annen kortsiktig gjeld	778.438	865.240
Sum kortsiktig gjeld	<u>1.520.808</u>	<u>1.396.724</u>
Sum egenkapital og gjeld	<u>2.247.103</u>	<u>2.275.381</u>

*) Se note i høyre marg

Straff. Når bør det være kriminelt å ha sex dersom man lever med hiv?

Bare smitte bør kriminaliseres

Debatt

Inger-Lise Hognerud
tidligere juridisk rådgiver i HivNorge

Anne Skjelmerud
rådgiver om internasjonale hivspørsmål

Straffelovgivning bør ikke skje dersom hivsmitte ikke er overført til en annen person, mener et mindretall i lovutvalget som la frem en utredning fredag.

I snart to år har et regjeringsoppnevnt utvalg jobbet med spørsmål om straffelovgivning og smittsomme sykdommer, og utvalget la fredag frem sin utredning til Helse- og omsorgsministeren.

De mest krevende diskusjonene har vært spørsmålet om når straff skal og bør benyttes på seksuallivet til personer som lever med en alvorlig sykdom som smitter seksuelt. Utvalget var enig om at dersom den smitteførende benytter kondom, skal straff ikke anvendes, enten smitte er overført eller ikke. I spørsmålet om hvordan samfunnet skal reagere overfor dem som har

titt faktisk ikke er overført. De foreslåtte bestemmelsene i straffeloven gjelder ikke bare hiv, men også hepatitt. Fordi de straffelovbestemmelser som utvalget foreslår revidert, nesten utelukkende har vært benyttet overfor hivpositive, er det hiv vi her drøfter spesielt.

Den generelle risikoen for å overføre hiv, også ved et ubeskyttet samleie, er meget lav. Den konkrete risikoen påvirkes videre av en rekke faktorer, som for eksempel hvorvidt han/hun er under vellykket behandling eller om noen av partene har en seksuelt overført infeksjon. Alle disse faktorene gjør at det er tilnærmet umulig, ut fra dagens kunnskap, å fastlegge den konkrete risikoen for smitte ved ulike handlinger. Når man ikke klarer å skille ut de situasjoner hvor smittefaren reelt sett har vært eksisterende, mener mindretallet at man bare skal kunne straffefølge saker hvor smitte er overført.

Vi vil ikke bagatellisere det å leve med hiv eller hepatitt B og C, alle er alvorlige diagnoser. Vi finner likevel grunn til å legge vekt på at behandlingsmulighetene i dag er meget gode. På tross av sykdommenes alvor finner vi ikke at de er av en slik alvorlighetsgrad eller at de utgjør en så stor trussel for samfunnet at dette forsvarer at enhver risiko, iblant ned til den rent teoretiske, skal gjøres straffbar.

Antall hivsmittede tredoblet: Advarer mot hiv-epidemi i Norge

HIV: Antall hivsmittede norske homofile er tredoblet de siste ti årene. Mens antall hivsmittede synker på verdensbasis, slås det nå alarm om en ny hivbølge i Norge. – Dette er en epidemi, sier Hans Blystad (bildet) i Folkehelseinstituttet.

SIDE 6 OG 7

HivNorge
Christian Krohgs gate 34
0186 Oslo
www.hivnorge.no

bør benyttes dersom... sjoner stort utbredt frem med hivdiagnose. O...
sjøen HivNorge gleder seg over utviklingen, men mener mye arbeid gjenstår

Flere er åpne om hiv

HELSE

PÅL VEGARD HAGESÆTHER

